Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ

Newsletter 10 – leto 2015

Belince, Čeľadince, Čermany, Dvorany nad Nitrou, Horné Obdokovce, Hrušovany, Chrabrany, Kamanová, Koniarovce, Kovarce, Krnča, Ludanice, Nitrianska Streda, Oponice, Práznovce, Preseľany, Solčany, Súlovce

Mnohí po náročnej práci oddychujete doma, niektorí dovolenkujete pri mori, iní sa venujete turistike. V čase, keď začínam písať úvodné slovo vonku je horúce letné počasie. Rozmýšľam, čo všetko do občasníka napísať. Veľa vecí by sa žiadalo povedať, napísať už len z toho dôvodu, že občasník, ktorý teraz máte v rukách je posledným číslom Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ financovaným z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. Zverejňujeme v ňom posledné ukončené projekty z prístupu LEADER. Vo vnútri občasníka nájdete sumárny prehľad výsledkov projektu Integrovanej stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ.

Za projektmi a aktivitami je niekoľkoročná práca a úsilie starostov, poslancov, dobrovoľníkov a manažmentu združenia, ktorí chceli vytvoriť z prostredia kde žijú atraktívne územie nielen pre svojich občanov, ale aj pre návštevníkov regiónu. Projekty sú rôznorodé, odrážali potreby žiadateľov a tiež ciele rozvojového dokumentu, ktorý musel brať do úvahy možnosti, ktoré poskytoval prístup LEADER.

Navonok sa celý proces čerpania finančných prostriedkov a samotnej realizácie projektu zdá celkom jednoduchý, ale nie je tomu tak. Zabezpečiť vyčerpanie všetkých finančných prostriedkov na projekty, na ktoré boli podpísané zmluvy, vôbec nie je jednoduché. Veď len doba od vyhlásenia výzvy, cez prípravu projektu (myslím tým vypracovanie projektovej dokumentácie), podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok na projekt, hodnotenie výberovou komisiou, čo sa týka správnosti a súladu s Usmernením a podpisu zmluvy trvá niekoľko mesiacov. Potom nasleduje samotná realizácia predloženého a schváleného projektu, vypracovanie žiadosti o preplatenie nákladov, kontrola pracovníkmi platobnej agentúry až po preplatenie finančných prostriedkov. Ako bolo uvedené v predchádzajúcom občasníku, posledné žiadosti o preplatenie nákladov na projekty boli podané v termíne do 30. apríla 2015, tieto budú skontrolované a preplatené do konca tohto roku.Tento proces som popísala iba v skratke, ale je to neskutočné množstvo úkonov, kým sa človek dopracuje ku konečnému výsledku, akým je napríklad detské ihrisko, alebo rekonštrukcia domu smútku, či verejného priestranstva.

Takéto množstvo projektov zrealizovať je úspech... Veľký počet detských ihrísk, pritom každé je iné, multifunkčné ihriská, rekonštrukcie miestnych rozhlasov, vybudovanie alebo rekonštrukcie verejných priestranstiev, oprava hasičských zbrojníc, domov smútku, autobusových zastávok, lavičiek cez potok, úprava parkov, amfiteátre, to všetko sú projekty, ktoré sa realizovali v uvedenom období z prostriedkov Európskej únie vo výške 80% a 20% bolo preplatené z rozpočtu Slovenskej republiky.

Čo chystáme teraz?! Okrem tohto občasníka, sme pripravili publikáciu, ktorej obsahom sú všetky podporené a realizované projekty žiadateľmi, projekty spolupráce a aktivity združenia, ako sú zasadnutia, vzdelávania, účasť na výstavách a odborných exkurziách. A ako každý rok aj teraz sa pripravujeme na medzinárodnú výstavu Agrokomplex 2015, ktorá bude v termíne 20. – 23. augusta 2015 v Nitre, kde budeme prezentovať činnosť nášho združenia v pavilóne M1. Srdečne Vás týmto pozývame v rámci návštevy výstavy aj do našej expozície.

Na záver by som sa chcela poďakovať všetkým členom združenia, starostom, poslancom, občanom, dobrovoľníkom, folklórnym a speváckym súborom, ktorí sa zapájali do aktivít združenia, zveľaďovali náš región, zviditeľňovali ho doma aj v zahraničí. Osobitné poďakovanie patrí predsedníctvu združenia a najbližším spolupracovníkom za ich prácu, dobré nápady a ochotu venovať sa rozvoju nášho regiónu.

Darina Gerhátová
predsedníčka Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ

Predstavujeme ukončené projekty podporené z programu LEADER

Opatrenie 2.1.3 Obnova a rozvoj obcí

Názov projektu: **Verejné priestranstvo v obci Kamanová**
Žiadateľ: **Obec Kamanová**
Výška získaného finančného príspevku: **20 547,70 €**

Predmetom projektu bola výstavba verejného priestranstva v centrálnej časti obce pri rímsko-katolíckom kostole. V rámci projektu sa realizovali spevnené plochy, ktoré boli rozdelené na tri zväčšené priestranstvá, ktoré sa navzájom prepojili. Súčasťou projektu bolo aj vybudovanie verejného osvetlenia vzniknutého priestranstva a osadenie mobiliáru, ktorý sa skladá zo šiestich lavičiek a troch odpadkových košov. Priestranstvo skrášlila výsadba drevín a výsev trávnika.

Názov projektu: **Verejné priestranstvá za Obecným úradom v Oponiciach**
Žiadateľ: **Obec Oponice**
Výška získaného finančného príspevku: **10 437,82 €**

Zámerom projektu bolo vybudovanie verejného priestranstva v centrálnej časti obce za obecným úradom a kultúrnym domom. Účelom realizácie bolo estetické stvárnenie a spríjemnenie nevyužitého priestoru, dotvorenie spevnených plôch za účelom oddychu osadením troch parkových lavičiek, výsadba okrasných rastlín a výsev trávnika. Spevnené plochy sú riešené v organických tvaroch, ktoré zjemňujú okolie.

Názov projektu: **Úprava verejného priestranstva – Hrušovany**
Žiadateľ: **Obec Hrušovany**
Výška získaného finančného príspevku: **48 342,00 €**

Predmetom projektu bola komplexná rekonštrukcia verejného priestranstva v centre obce. V rámci projektu sa realizovali nové spevnené plochy, sfunkčnila sa pôvodná studňa a vybudoval sa závlahový systém. Súčasťou projektu bolo aj vybudovanie verejného osvetlenia priestranstva, osadenie prvkov drobnej architektúry (lavičky, smetné koše, drevené mostíky) a sadové úpravy pozostávajúce z výsadby drevín, rastlín a výsevu trávnika.

Názov projektu: **Obnova verejného priestranstva pri kultúrnom dome Nitrianska Streda – II. etapa**
Žiadateľ: **Obec Nitrianska Streda**
Výška získaného finančného príspevku: **17 811,81 €**

Obnova verejného priestranstva pri kultúrnom dome v druhej etape zahŕňala vybudovanie nových spevnených plôch zo severozápadnej strany. V rámci projektu bol vybudovaný oporný múrik oddeľujúci priestranstvo od cesty, vysadili sa okrasné dreviny a vysial sa trávnik. Priestranstvo bolo doplnené šiestimi parkovými lavičkami.

Názov projektu: **Verejné priestranstvá pred Obecným úradom v Oponiciach**
Žiadateľ: **Obec Oponice**
Výška získaného finančného príspevku: **20 589,77 €**

Výstavba verejného priestranstva v centrálnej časti obce v susedstve obecného úradu zahŕňala vybudovanie nových spevnených plôch, ktoré vytvárajú útulnú oddychovú zónu pomocou kruhových tvarov, na ktorú sa umiestnilo šesť parkových lavičiek. Drobná architektúra dotvára verejný priestor svojím tvarom a ladí s okolím farbami prírody. Celý priestor sa skrášlil výsadbou drevín a rastlín a výsevom trávnika.

Názov projektu: **Obnova verejného priestranstva pred Kultúrnym domom Práznovce**
Žiadateľ: **Obec Práznovce**
Výška získaného finančného príspevku: **20 039,55 €**

Predmetom projektu bola obnova verejného priestranstva nachádzajúceho sa v centre obce medzi miestnymi potravinami a kultúrnym domom. Samotná realizácia spočívala v odstránení existujúcich spevnených plôch, vyrovnaní terénu a vymedzení a vyhotovení nových spevnených plôch. Priestranstvo bolo skrášlené výsadbou stromov, živým plotom a novým trávnikom. Obnovenú plochu doplnilo šesť parkových lavičiek, dva smetné koše a informačná tabuľa s popisom histórie obce.

Názov projektu: **Modernizácia verejného priestranstva v Súlovciach**
Žiadateľ: **Obec Súlovce**
Výška získaného finančného príspevku: **19 061,69 €**

Predmetom projektu bolo zveľadenie okolia budovy kultúrneho domu úpravou terénu a modernizáciou spevnených plôch, vybudovaním oporného múrika s oceľovým zábradlím a sadovými úpravami. Realizáciou projektu sa komplexne dotvoril priestor v okolí obecného úradu a kultúrneho domu z hľadiska kompozičného, estetického a architektonického.

Opatrenie 3.1.1 Vzdelávanie a informovanie

Názov projektu: **Podnikanie a marketing vo vidieckom cestovnom ruchu**
Žiadateľ: **Občianske združenie Nitriansky Vidiecky parlament**
Výška získaného finančného príspevku: **10 000,00 €**

Cieľom projektu bolo umožniť získať podnikateľským subjektom v poľnohospodárstve a vo vidieckom cestovnom ruchu teoretické a praktické poznatky a skúsenosti o možnostiach realizácie rôznych typov aktivít, marketingu a foriem propagácie v rámci podnikania vo vidieckom cestovnom ruchu. V rámci projektu sa uskutočnili štyri informačné aktivity: seminár, dve tuzemské informačné cesty a jedna zahraničná informačná cesta.

Názov projektu: **Príklady dobrej praxe v rozvoji vidieka**
Žiadateľ: **Občianske združenie Nitriansky Vidiecky parlament**
Výška získaného finančného príspevku: **10 000,00 €**

Cieľom projektu bolo zástupcom samosprávy poskytnúť cenné informácie, rady, skúsenosti a poznatky od starostov z rôznych regiónov Slovenska a Českej republiky, na základe ktorých by mohli byť realizované nové typy aktivít a projektov prinášajúcich pridanú hodnotu. V rámci projektu sa uskutočnili štyri informačné aktivity: seminár, dve tuzemské informačné cesty a jedna zahraničná informačná cesta.

Názov projektu: **Zvyšovanie kvality života na vidieku**
Žiadateľ: **Občianske združenie Nitriansky Vidiecky parlament**
Výška získaného finančného príspevku: **10 000,00 €**

Realizácia projektu spočívala v poskytnutí teoretických a praktických poznatkov a skúseností zástupcom samosprávy so zameraním na tvorbu rozvojových programov pre vidiecke obce s dôrazom na uchovávanie tradičného charakteru vidieka. V rámci projektu sa uskutočnili štyri informačné aktivity: seminár, dve tuzemské informačné cesty a jedna zahraničná informačná cesta.

Čo sa nám podarilo...

Počas rokov 2010 až 2015 sme postupne vo všetkých občasníkoch písali o projekte, na ktorý sa nám podarilo získať nenávratný finančný príspevok z **Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013.** V tomto čísle, pretože je posledné, sme sa rozhodli na niekoľkých stránkach urobiť zhrnutie tohto obdobia, aby ste mali celkový prehľad ako sa získané peniaze použili.

Príprava tohto projektu bola pomerne náročná. Predchádzali tomu konferencie, odborné exkurzie a semináre s lektormi zo zahraničia, ktorí nám odovzdávali svoje skúsenosti s programom. Každý program má svoje pravidlá a tieto treba dodržať. V tomto programe bolo niekoľko podmienok a jednou z nich bolo vytvoriť celistvé územie, ktoré má viac ako 10 000 obyvateľov.

A s kým iným by sme mali spolupracovať ak nie so susednými obcami. A tak sa členovia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ rozhodli v roku 2006 osloviť obce Mikroregiónu Západný Tribeč na spoluprácu pri príprave spoločnej rozvojovej stratégie. Od marca 2006 sme začali spoločne pripravovať rozvojový dokument. Nasledovalo veľa stretnutí s poslancami, občanmi, podnikateľmi, spoločenskými organizáciami, na ktorých sa diskutovalo o rozvoji regiónu a predkladali sa návrhy, ako zlepšiť život v našom regióne. A v decembri 2008 sme predložili žiadosť o nenávratný finančný príspevok na realizáciu Integrovanej stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ. Svojím aktívnym prístupom, vzájomným rešpektom, dôverou a toleranciou táto skupina ľudí získala v silnej konkurencii v rámci Slovenska finančné prostriedky Európskej únie z Programu rozvoja vidieka SR na obdobie 2007 – 2013.

Podpísaním zmluvy o poskytnutí finančnej podpory na projekty v celkovej výške **2 086 684 EUR** začalo Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ fungovať ako Miestna akčná skupina (MAS), čo znamená nový typ vzájomnej spolupráce zástupcov verejnej správy, podnikateľov, miestnych spolkov, združení a aktívnych ľudí. Okrem tejto sumy združenie získalo **417 335 EUR** na administratívu, chod a manažovanie projektu ako aj na propagáciu a prezentáciu. Získaním štatútu MAS sa združenie mohlo uchádzať aj o projekty spolupráce s inými miestnymi akčnými skupinami na Slovensku alebo v rámci EÚ.

Združenie realizovalo dva projekty spolupráce (jeden nadnárodný a jeden národný) zamerané na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. S MAS Šluknovsko (Česká republika) sme realizovali projekt nadnárodnej spolupráce **„Z Oponíc až na Tolštejn“**, ktorého predmetom bolo vytvorenie nových turistických produktov poskytujúcich miestne atraktívne zážitky pre návštevníkov a ich uplatnenie na trhu prostredníctvom vhodných propagačných a flexibilných prezentačných nástrojov. Schválený finančný príspevok bol vo výške **39 955 EUR.** Projekt národnej spolupráce **„Spoznávame krásy našich regiónov“** bol realizovaný v spolupráci s Kopaničiarskym regiónom – MAS a predmetom projektu bolo vybudovanie a dobudovanie turistickej infraštruktúry (náučné chodníky), vytvorenie katalógu náučných chodníkov a interaktívnych e-learningových kvízov. Schválený finančný príspevok bol vo výške **79 998 EUR.**

Celý systém realizácie Integrovanej stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ bol nastavený tak, že žiadosti o podporu na svoj projekt mohol podať ktorýkoľvek oprávnený žiadateľ na rôzne aktivity, ktoré boli v stratégii definované. Žiadosti sa predkladali na základe vyhlásených výziev a združenie prostredníctvom výberových komisií schvaľovalo projekty. Tieto projekty boli následne zaslané na Pôdohospodársku platobnú agentúru, kde sa skontroloval postup a boli podpísané zmluvy s konečnými prijímateľmi. Od roku 2009 združenie celkom vyhlásilo 21 výziev. Prvá výzva bola vyhlásená 15. decembra 2009 a posledná 28. augusta 2013. Najviac výziev, celkom 15, bolo vyhlásených pre obce. V nasledujúcej tabuľke je prehľad jednotlivých opatrení, ktoré obsahovala integrovaná stratégia. Zároveň sú tu uvedené počty vyhlásených výziev, schválených projektov a výška schválených finančných prostriedkov.

Strategický cieľ Skvalitniť vidiecke prostredie pre domácich obyvateľov i návštevníkov a zachovať prírodné a kultúrne bohatstvo mikroregiónu do roku 2015	
Opatrenie 1.1.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	
Oprávnený žiadateľ	Obce na území mikroregiónu
Celková výška alokácie	1 236 684 €
Počet vyhlásených výziev	8
Počet schválených projektov	43
Výška získaných finančných prostriedkov na schválené projekty	1 245 306,85 €
Opatrenie 2.1.1 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – časť A	
Oprávnený žiadateľ	Fyzické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti cestovného ruchu. V prípade osôb podnikajúcich aj v oblasti poľnohospodárstva, ich podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej prvovýroby na celkových tržbách/príjmoch musí byť nižší ako 30 %.
Celková výška alokácie	200 000 €
Počet vyhlásených výziev	3
Počet schválených projektov	2
Výška získaných finančných prostriedkov na schválené projekty	56 550 €
Opatrenie 2.1.3 Obnova a rozvoj obcí	
Oprávnený žiadateľ	Obce na území mikroregiónu
Celková výška alokácie	570 000 €
Počet vyhlásených výziev	7
Počet schválených projektov	27
Výška získaných finančných prostriedkov na schválené projekty	561 697,38 €
Opatrenie 2.2.1 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu – časť B	
Oprávnený žiadateľ	Právnické osoby združujúce subjekty pôsobiace v oblasti vidieckeho cestovného ruchu
Celková výška alokácie	50 000 €
Počet vyhlásených výziev	1
Počet schválených projektov	–
Výška získaných finančných prostriedkov na schválené projekty	–
Opatrenie 3.1.1 Vzdelávanie a informovanie	
Oprávnený žiadateľ	Inštitúcie pôsobiace v oblasti poskytovania vzdelávacích a informačných služieb
Celková výška alokácie	30 000 €
Počet vyhlásených výziev	2
Počet schválených projektov	3
Výška získaných finančných prostriedkov na schválené projekty	30 000 €
Spolu za Integrovanú stratégiu rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ	
Celková výška alokácie	2 086 684 €
Počet vyhlásených výziev	21
Počet schválených projektov	75
Výška získaných finančných prostriedkov na schválené projekty	1 893 554,23 €

Projekty boli rôznorodé. Odrážali potreby žiadateľov, a tiež ciele rozvojového dokumentu, ktorý musel brať do úvahy možnosti, ktoré poskytoval prístup LEADER. V uvedenej tabuľke sú uvedené konkrétne výstupy projektov.

Výstupy projektov	Počet
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované detské ihriská	8
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované športové ihriská	6
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované tržnice	4
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované autobusové zastávky	13
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované obecné rozhlasy	5
Zrekonštruované a zmodernizované domy smútku	6
Zrekonštruované a zmodernizované hasičské zbrojnice	4
Zrekonštruované a zmodernizované amfiteátre	2
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované lávky	3
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované verejné priestranstvá	22
Vybudované, zrekonštruované a zmodernizované parky	2
Uskutočnené informačné aktivity	12

Z celkového rozpočtu bol najväčší finančný balík rozdelený na projekty realizované obcami mikroregiónu. V tabuľke sú uvedené sumárne čísla za jednotlivé obce.

Obec	Počet realizovaných projektov	Výška schváleného nenávratného finančného príspevku (EUR)
Obec Belince	3	95 790,08
Obec Čeľadince	4	135 534,51
Obec Čermany	3	83 921,45
Obec Dvorany nad Nitrou	3	110 813,55
Obec Horné Obdokovce	2	40 298,53
Obec Hrušovany	4	86 123,87
Obec Chrabrany	1	21 665,17
Obec Kamanová	3	62 521,09
Obec Koniarovce	5	63 413,85
Obec Krnča	3	114 235,14
Obec Ludanice	8	242 066,39
Obec Nitrianska Streda	4	134 417,31
Obec Oponice	4	111 433,09
Obec Práznovce	7	165 423,43
Obec Preseľany	4	105 090,41
Obec Solčany	6	131 016,76
Obec Súlovce	6	103 239,60

V rámci projektu boli vyčlenené finančné prostriedky na administratívu, chod a manažovanie projektu ako aj na propagáciu a prezentáciu. Každodenný chod združenia zabezpečoval manažment tak, aby ciele implementácie integrovanej stratégie boli naplnené. K tomu bolo potrebné pripraviť a realizovať mnohé podporné aktivity.

Celkovo združenie pripravilo 22 vzdelávacích podujatí pre žiadateľov, kde získali informácie, ako administratívne postupovať pri projekte od jeho prípravy a predloženia žiadosti až po jeho ukončenie a preplatenie. Členovia združenia, ale aj žiadatelia mali možnosť v rámci mnohých konferencií a odborných exkurzií na Slovensku ale aj

v zahraničí získať cenné informácie, rady, skúsenosti a poznatky, ktoré následne využili pri príprave a realizácii svojich projektov.

Všetky aktivity boli pripravené a prerokované na zasadnutiach predsedníctva a následne odsúhlasené členskou schôdzou. S množstvom aktivít súvisí aj počet rokovaní predsedníctva, spolu ich bolo 69. Členských schôdzí bolo 28, na ktorých členovia prijímali rozhodnutia. Činnosť združenia kontrolovala revízna komisia a hodnotenie a splnenie cieľov projektu zabezpečoval monitorovací výbor. Výberová komisia zasadala spolu 20 krát, kde schvaľovala predložené projekty.

Združenie svoju činnosť prezentovalo v médiách a tiež na výstavách. Vydávaním Občasníka a jeho distribúciou do každej domácnosti mikroregiónu sme vám sprostredkovávali informácie o činnosti a aktivitách združenia. Okrem toho bolo uverejnených niekoľko článkov aj v regionálnom týždenníku Dnešok a odbornom týždenníku Roľnícke noviny.

Účasťou na výstavách sme zabezpečovali propagáciu a prezentáciu regiónu a našej činnosti. Každoročne sme sa zúčastňovali výstavy Agrokomplex v Nitre, na ktorú sme pozývali spevácke skupiny prezentujúce piesne a zvyky nášho regiónu. Pravidelnými účastníkmi boli skupiny Seniorské srdce z Ludaníc, Koniarovčanka z Koniaroviec, Streďanka z Nitrianskej Stredy. Na prehliadke ľudových krojov bol prezentovaný solčiansky kroj členmi Jednoty dôchodcov zo Solčian. Ďalšími výstavami, na ktorých sme sa prezentovali boli Země Živitelka v Českých Budějoviciach a Agrotravel v Kielcach (Poľsko).

Propagácia združenia sa realizovala aj vydávaním rôznych propagačných materiálov. Jedným z nich bolo aj vydanie a distribúcia kalendára na rok 2013 a kalendára na rok 2015 pre všetky domácnosti.

A na záver vám prinášame aj zopár fotografií z našich aktivít.

Kontakty na Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ

Meno	Funkcia	telefón	e-mail
Darina Gerhátová	predseda	0917 306 452	svornost@stonline.sk
Ing. Barbora Gerhátová	manažér	0917 306 453	info@mrsvornost.sk
Adresa sídla	Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany		
IČO:	36103942		
Adresa kancelárie	Obecný úrad Solčany, Hviezdoslavova 50, 956 17 Solčany		
Internetová stránka	www.mrsvornost.sk		

Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ číslo 10 – leto 2015. Tento informačný materiál vydáva Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ, sídlo Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany, tel.: 0917 306 452, www.mrsvornost.sk, info@mrsvornost.sk v rámci realizácie Integrovanej stratégie rozvoja územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013. Prípravné a redakčné práce: Ing. Barbora Gerhátová. Náklad 6100 ks. Neprešlo jazykovou úpravou.

Spolufinancované EÚ

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investujúca do vidieckych oblastí

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2007-2013

LEADER